

QORTI KRIMINALI

Onor. Imhallef Dr. Consuelo Scerri Herrera LL.D., Dip Matr., (Can), Ph.D.

Att ta' Akkuža numru 14/2018

Ir-Repubblika ta' Malta
kontra
JONATHAN ROGER PORTELLI

Illum 1 ta' Marzu 2022

Rat 1-att tal-akkuza numru 14 tas-sena 2018 migjuba fil-konfront tal-akkuzat Jonathan Roger Portelli, detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 32782(G), fejn 1-Avukat Generali fl-Ewwel Kap ipremetta:

Illi, nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettax (2013) u fix-xhur ta' qabel, gewwa dawn il-Gzejjer, l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** ddecieda xjentement u illegalment li jibda' jbiegħ jew xor' oħra jittrafika r-raza meħuda mill-pjanta Kannabis;

Illi, bejn it-tmienja (8) u d-disgħa (9) ta' Mejju tas-sena elfejn u tlettax (2013), gewwa Marsalforn, Ghawdex, fil-kors ta' investigazzjonijiet kondotti mill-Iskwadra ta' kontra d-Droga ġie mwaqqaf certu Joseph Grech, fejn fil-vettura tiegħu kienet instabet blokka raza tal-kannabis li kienet tammonta għal madwar wieħed punt tnejn (1.2) grammi kif ukoll kienet instabet blokka oħra raza tal-kannabis fuq il-persuna tal-passigier fl-istess vettura - certu Settembru Grech - liema blokka kienet tammonta għal madwar sebgħa (7) grammi;

Illi, sussegwentement kienet saret tfittxija ġewwa r-residenza ta' l-istess Joseph Grech fejn instabu diversi blokok suspectati raza tal-kannabis. Minn stħarrig kimiku fuq dawn l-istess blokok, irrizulta li dawn kien filfatt id-droga raza tal-kannabis, kontenenti s-sustanza tetrahydrocannabinol fl-ammont nett totali ta' tlett mijja, wieħed u għoxrin punt tmienja u tletin (321.38) gramma b'purita ta' sitta punt ħamsa fil-mija (6.5%);

Illi, sussegwentement, Joseph Grech gie mitkellem mill-Pulizija fejn huwa rrilaxja stqarrija li huwa umbagħad għazel li jiġguramenta. Joseph Grech stqarr li din id-droga li nstabt kien xtraha dik il-ġimħa stess mingħand l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** magħruf bhala 'Lingi'. Joseph Grech spjega ukoll kif l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** kien staqsiż jekk jithajjarx jixtri sapuna kannabis mingħandu u minn naħa tiegħu Joseph Grech kien irrisponda fl-affermattiv. Infatti, Joseph Grech kien ħallas lill-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** l-ammont ta' elf u ħamsin (1,050) Ewro u l-istess **Jonathan Roger Portelli** kien ipprokuralu d-droga rikjestha. *In oltre*, Joseph Grech stqarr li din ma kinitx l-ewwel darba li huwa xtara d-droga kannabis mingħand l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli**. Jgħid li huwa kien xtara mingħandu madwar tlett (3) darbiet oħra, fejn darba kien ħallas mitejn u għoxrin (220) Ewro għal blokka ta' madwar ħamsa u għoxrin (25) grammi u darbtejn kien ħallas inqas minn sittin (60) Ewro għal zewġ biċċiet izgħar minn għaxar (10) grammi -l waħda;

Illi, l-investigazzjonijiet tal-Pulizija komplew għaddejjin;

Illi, nhar il-wieħed u tletin (31) ta' Mejju tas-sena elfejn u tlettax (2013), saru tfittxijiet ġewwa r-residenza ta' certu Christopher Bartolo ġewwa l-Fontana, Għawdex, fejn instabu sitt (6) blokok suspectati raza tal-kannabis. Minn stħarrig li sar fuq dawn l-istess blokok irrizulta li dawn kien filfatt id-droga raza tal-kannabis, kontenenti s-sustanza tetrahydrocannabinol, fl-ammont nett totali ta' mijja, sebgha u sittin punt tnejn u ħamsin (167.52) gramma b'purita' ta' tmienja fil-mija (8%);

Illi, in segwitu għal tali sejba, Christopher Bartolo gie mitkellem mill-Pulizija fejn irilaxxja zewg stqarrijiet li sussegwentement huwa ġħazel li jigguramenta. Huwa stqarr li kull blokka raza tal-kannabis li nstabet għandu kellha piz ta' ċirka tmienja u ghoxrin (28) gramma u li kien xtraha bejn xahar u nofs jew xahrejn qabel ghall-prezz ta' elf (1,000) Ewro, u dana mingħand l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli**, magħruf bħala "Lingi". Huwa kompla jistqarr li kien ilu jixtri id-droga raza tal-kannabis mingħand l-akkuzat ġħall-ahħar sena u xahrejn u li dejjem kien jixtri sapuna shiħa, ta' madwar mitejn u ħamsin (250) gramma u li kien iħallas elf (1,000) Ewro għaliha. *In oltre*, Christopher Bartolo stqarr li huwa kien jixtri d-droga raza tal-kannabis mingħand l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** ċirka kull xahar;

Illi, *in vista* ta' din 1- informazzjoni mogħtija lill-Pulizija minn Joseph Grech u Christopher Bartolo, il-Pulizija Ezekuttiva kompliet bl-investigazzjonijiet tagħha a rigward, u nhar l-ghaxra (10) ta' Ottubru tas-sena elfejn u tlettax (2013), saret tfittxi ja fir-residenza ta' **Jonathan Roger Portelli** gewwa l-Munxar, Ghawdex, fejn instabu diversi oggetti konnessi mad-droga, inkuz blokok zgħar ta' sustanza suspettata raza tal-kannabis;

Illi, minn stħarrig kimiku li sar fuq dawn l-istess blokok suspettati raza tal-kannabis, gie kkostatat li dawn kienu filfatt raza tal-kannabis, konteneti s-sustanza tetrahydrocannabinol, fl-ammont nett totali ta' sitta punt tlieta u disghin (6.93) gramma;

Illi d-droga Kannabis u kull estratt jew tintura tagħha, jew raza meħuda minnha, jew preparazzjonijiet li jkollhom bħala bazi din ir-raza hija kkontrollata bil-Ligi taħt 1-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u *in oltre* l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni jew licenzja mahruġa bil-Ligi li tippermettilu li jkollu fil-pussess tiegħu din is-sustanza perikoluza.

Illi b'għemilu, l-imsemmi **Jonathan Roger Portelli** sar hati talli, nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettax (2013) u fix-xhur ta' qabel, ġewwa dawn il-Gzejjer, ipproduċa, bieġi jew xort'ohra ttraffika fir-raza meħuda mill-pjanta Cannabis jew f'xi preparazzjonijiet li kellhom bhala bazi din ir-raza meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għall-importazzjoni jew għall-esportazzjoni mahrug skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzat li jipprova jidher kienx bil-licenzja mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Saħħha u ma kienx awtorizzat bir-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluzi jew b'xi awtorita` mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Saħħha li jkollu dik id-droga li ma għix fornita lilu għall-uzu tiegħi skond riċetta kif provdut fir-Regoli msemmija.

Għaldaqstant l-Avukat Ġenerali, f'isem ir-Repubblika ta' Malta, jakuza lill-imsemmi **Jonathan Roger Portelli**, hati, talli, nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettax (2013) u fix-xhur ta' qabel, ġewwa dawn il-Gzejjer, ipproduċa, bieġi jew xort'ohra ttraffika fir-raza meħuda mill-pjanta Cannabis jew f'xi preparazzjonijiet li kellhom bhala bazi din ir-raza meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għall-importazzjoni jew għall-esportazzjoni mahrug skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzat li jipprova jidher kienx bil-licenzja mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Saħħha u ma kienx awtorizzat bir-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluzi jew b'xi awtorita` mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Saħħha li jkollu dik id-droga li ma għix fornita lilu għall-uzu tiegħi skond riċetta kif provdut fir-Regoli msemmija.

Konsegwentement, l-Avukat Ġenerali jitlob illi jingħamel skond il-ligi kontra l-imsemmi akkuzat **Jonathan Roger Portelli**, u illi jiġi kkundanat għall-pien ta'

prigunerija għal għomru u multa ta' mhux inqas minn elfejn u tliet mijja u disgħa u għoxrin ewro u sebgħa u tletin ċentezmu (2,329.37) izda mhux izjed minn mijja u sittax-il elf, erba' mijja u tmienja u sittin euro u sebgħa u sittin ċentezmu (116,468.67) u l-konfiska favur il-Gvern ta' Malta ta' l-oggetti kollha li dwarhom sar ir-reat u l-konfiska favur il-Gvern ta' Malta ta' kull flejjes jew proprjetà mobbli u immobbli oħra tal-persuna hekk misjuba ħatja skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 2, 8(b), 12, 22(1)(a)(1B)(2)(a)(i)(3A)(a)(b)(c)(d)(3BA), (7), 22A u 26 ta' l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi u r-regola 4(a) tar-Regoli ta' l-1939 ghall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (Avviż Legali 292/1939) u fl-artikoli 17, 23, 23A, 23B, 23C u 533 tal-Kodici Kriminali jew għal kull piena oħra li tista' skond il-ligi tingħata għall-ħtija ta' l-imsemmi akkuzat.

Illi l-Avukat Generali fit-Tieni Kap ipremetta:

Illi, fil-kuntest taċ-ċirkostanzi u z-zmien hekk kif imsemmija fl-Ewwel Kap ta' dan l-Att ta' Akkuza, u *in vista* ta' l-informazzjoni mogħtija lill-Pulizija minn Joseph Grech u Christopher Bartolo, komplew l-investigazzjonijiet da parti tal-Pulizija Ezekuttiva a rigward u filfatt nhar l-ghaxra (10) ta' Ottubru tas-sena elfejn u tlettix (2013), saret tfittxija fir-residenza ta' **Jonathan Roger Portelli** gewwa l-Munxar, Ghawdex, fejn instabu, fost affarijiet oħrajn, is-segwenti oggett:

- Filtru ta' sigarett li kien fih trab kannella suspettat li kienet id-droga kannabis;
- Blokka suspettata raza tal-kannabis;
- Blokka imdawra bil-foil suspettata raza tal-kannabis;
- Diversi pakketti libretti;

Illi, wara stħarrig kimiku li sar fuq dawn il-blokok suspettati raza tal-kannabis, ġie kkonstatat li dawn kienu filfatt raza tal-kannabis li kienet tikkontjeni is-sustanza tetrahydrocannabinol, f'ammont nett totali ta' sitta punt tlieta u disghin (6.93) gramma;

Illi, l-istess **Jonathan Roger Portelli**, fl-istqarrija rrilaxata minnu, kien stqarr mal-Pulizija li dawn il-mediċini perikoluzi kienu ilhom fil-pussess tiegħu madwar sitt xhur;

Illi, jidher biċ-ċar, miċ-ċirkostanzi li fihom instabet, kif ukoll minn l-informazzjoni rrilaxxata minn Joseph Grech u Christopher Bartolo, illi din is-sustanza perikoluza (kemm dik li nstabt fir-residenza tiegħu kif ukoll dik li huwa kien bieġħi lil Joseph Grech u lil Christopher Bartolo) ma' kinitx intiza ghall-uzu personali ta' l-akkuzat, izda kif spjegat fil-Kap precedenti ta' dan l-Att ta' Akkuza, kienet intiza sabiex tigi ttraffikata fil-gzejjer ta' Malta u Ĝħawdex;

Illi, id-droga Kannabis u kull estratt jew tintura tagħha, jew raza meħuda minnha, jew preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza hija kkontrollata bil-Ligi taht l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u *in oltre* l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni jew licenzja mahruġa bil-Ligi li tippermettilu li jkollu fil-pussess tieghu din is-sustanza perikoluza.

Illi, b'għemilu, l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** sar ġati talli nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettax (2013) u fix-xhur ta' qabel, ġewwa dawn il-Gzejjer, kellu fil-pussess tiegħu ir-raza meħuda mill-pjanta Kannabis meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għall-importazzjoni jew għall-esportazzjoni mahruġ skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI ta' l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u meta ma kienx bil-licenzja jew xorċ-čiex awtorizzat li jipprova jaġi minnha, u ma kienx b'xi mod iehor bil-licenzja mogħtija mill-Ministru responsabbli għad-Dipartiment tas-Saħħha u ma kienx awtorizzat bir-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluzi jew b'xi awtorita` mogħtija mill-Ministru responsabbli għad-Dipartiment tas-Saħħha li jkollu dik id-droga li ma għixx fornita lilu għall-uzu tagħhom skond riċetta kif provdut fir-Regoli msemmija, u taħt tali ċirkostanzi li juru li dak il-pussess ma kienx għall-uzu esklussiv tiegħu.

Għaldaqstant l-Avukat Ġenerali, f'isem ir-Repubblika ta' Malta, jakuza lill-imsemmi **Jonathan Roger Portelli** hati talli nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettix (2013) u fix-xhur ta' qabel, gewwa dawn il-Gzejjer, **kellu fil-pussess tiegħu ir-raza meħuda mill-pjanta Kannabis** meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahṛug skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI ta' l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u meta ma kienx bil-liċenzja jew xort'oħra awtorizzat li jimmanifattura jew iforni d-droga msemmija, u ma kienx b'xi mod iehor bil-liċenzja mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Sahħha u ma kienx awtorizzat bir-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluzi jew b'xi awtorita` mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Sahħha li jkollu dik id-droga li ma ġietx fornita lilu għall-uzu tiegħu skond ricetta kif provdut fir-Regoli msemmija, u **taħt tali cirkostanzi li juru li dak il-pussess ma kienx għall-uzu esklussiv tiegħu.**

Konsegwentement l-Avukat Ġenerali jitlob illi jingħamel skond il-Ligi kontra l-imsemmi akkuzat **Jonathan Roger Portelli**, u illi jiġi kkundannat għal piena ta' prigunerija għal ġhomru u multa ta' mhux inqas minn elfejn tlett mijha disgħa u għoxrin Ewro u sebgħa u tletin čentezmu (€2,329.37) izda mhux izjed minn mijha u sittax -il elf erba' mijha tmienja u sittin Ewro u sebgħa u sittin čentezmu (€116,468.67) kull wieħed, u l-konfiska favur il-Gvern ta' Malta ta' l-oġġetti kollha li dwarhom sar ir-reat, u l-konfiska favur il-Gvern ta' Malta ta' kull flejjes jew propjeta' mobbli u immobbli oħra tal-persuni hekk misjuba ħatja, skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 2, 8(a), 12, 14, 15A, 22(1)(a)(1B)(2)(a)(i)(3A)(a)(b)(c)(d)(7), 22A, 24A, u 26 ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u r-regoli 4 u 9 tar-Regoli ta' l-1939 dwar il-Kontroll Intern ta' Mediċini Perikoluzi (Avviż Legali 292/1939), u fl-artikoli 17, 23, 23A, 23B, 23C u 533 tal-Kodiċi Kriminali, Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, jew għal kull piena oħra li tista' skond il-Ligi tingħata għal-htija ta' l-imsemmija akkuzati.

Illi l-Avukat Generali fit-Tielet u l-ahhar Kap ipremetta:

Illi, fil-kuntest taċ-ċirkostanzi u z-zmien hekk kif imsemmija fil-Kapi preċedenti ta' dan l-Att ta' Akkuza, l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli**, wara li saret tfittxija ġewwa r-residenza tiegħu ġewwa l-Munxar, Ghawdex, nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettix (2013), volontarjament irrilaxxa stqarrija lill-Pulizija fejn, fost oħrajn, stqarr li huwa jagħmel uzu mid-droga Kannabis, u dana għall-uzu personali tiegħu;

Illi, huwa stqarr ukoll li jpejjep id-droga Kannabis b'mod regolari, senjatament meta jkollu aptit jagħmel hekk;

Illi, d-droga Kannabis u kull estratt jew tintura tagħha, jew raza meħuda minnha, jew preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza hija kkontrollata bil-Ligi taht l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u *in oltre* l-akkuzat **Jonathan Roger Portelli** ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni jew licenzja mahruġa bil-Ligi li tippermettilu li jkollu fil-pussess tiegħu din is-sustanza perikoluza.

Illi, b'għemilu l-imsemmi **Jonathan Roger Portelli** sar ġati talli, nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettix (2013) u fix-xhur ta' qabel, ġewwa dawn il-Gzejjer, kellu fil-pussess tiegħu (ħlief fil-kors ta' transitu minn Malta jew mill-ibhra territorjali tagħha), il-pjanta Kannabis kollha jew biċċa minnha, jew ir-raza meħuda minnha, jew preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza, u dan meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għall-importazzjoni jew għall-esportazzjoni mahruġ mit-Tabib Prinċipali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluzi, u meta ma kienx bil-licenza jew xort' oħra awtorizzat li jimmanifattura jew iforni id-droga msemmija, u ma kienx b'xi mod ieħor bil-licenza mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-dipartiment tas-Saħħha u ma' kienx awtorizzat bir-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluzi jew b'xi awtorita` mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Saħħha li jkollu

dik id-droga li ma ġietx fornita lilu għall-użu tiegħu skond riċetta kif provdut fir-Regoli msemmija.

Għaldaqstant l-Avukat Ġenerali, fl-isem fuq imsemmi, jakkuża lill-imsemmi **Jonathan Roger Portelli**, ġati talli, nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru tas-sena elfejn u tlettax (2013) u fix-xhur ta' qabel, ġewwa dawn il-Gzejjer, **kellu fil-pusseß tiegħu** (ħlief fil-kors ta' transitu minn Malta jew mill-ibħra territorjali tagħha), **il-pjanta Kannabis kollha** jew **biċċa minnha, jew ir-raza meħuda minnha, jew preparazzjonijiet li jkollhom bħala bazi din ir-raza**, u dan meta ma kienx fil-pusseß ta' awtoriżazzjoni għall-importazzjoni jew għall-esportazzjoni maħruġ mit-Tabib Principali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, u meta ma kienx bil-liċenza jew xort' oħra awtoriżżat li jimmanifattura jew iforni id-droga msemmija, u ma kienx b'xi mod ieħor bil-liċenza mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-dipartiment tas-Saħħha u ma' kienx awtoriżżat bir-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluži jew b'xi awtorita` mogħtija mill-Ministru responsabbi għad-Dipartiment tas-Saħħha li jkollu dik id-droga li ma ġietx fornita lilu għall-użu tiegħu skond riċetta kif provdut fir-Regoli msemmija.

Konsegwentement l-Avukat Ġenerali jitlob li jingħamel skond il-ligi kontra l-imsemmi akkużat u illi huwa jiġi kkundannat għall-piena ta' mhux inqas minn tnax - il-xahar iżda mhux iżjed minn għaxar snin u multa ta' mhux inqas minn erba' mijja u ħamsa u sittin euro u sebgħa u tmenin centeżmu (465.87) iżda mhux iżjed minn tlieta u għoxrin elf, mitejn u tlieta u disghin euro u tlieta u sebghin centeżmu (23,293.73) u l-konfiska favur il-Gvern ta' kull flejjes jew propjeta` mobbli u immobbli oħra tal-persuna hekk misjuba ġatja skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 22, 8(a), 8(d), 12, 22(1)(a)(1B)(2)(a)(ii)(3A)(a)(b)(c)(d)(7), 22A, 24A u 26 ta' l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži u r-regoli 3 u 4(a) tar-Regoli ta' l-1939 għall-Kontroll Intern fuq id-Drogi Perikoluži u fl-artikoli 23, 23A u 533 tal-Kodiċi Kriminali jew għal kull piena oħra li tista' skond il-ligi tingħata għall-htija ta' l-imsemmi akkużat.

Rat ir-rikors tal-Avukat Generali pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti nhar 1-4 ta' Jannar, 2022 fejn ecepixxa s-segwenti:

'Illi l-akkuzat Jonathan Roger Portelli qiegħed jigi akkuzat bir-reati ta' traffikar u pussess aggravat tar-raza meħuda mill-pjanta kannabis skont l-att tal-akkuza numru 14/2018;

Illi xhud principali tal-prosekuzzjoni Christopher Bartolo qiegħed akkuzat fi proceduri separati fuq l-istess fatti li huma wkoll mertu tal-kaz odjern;

Illi l-proceduri kriminali fil-konfront ta' Christopher Bartolo għandhom m'humiex konkluzi u minkejja illi waslu fi stadju avvanzat senjatament fl-istadju tal-appell, dawn għadhom ma ntemmewx u ghaldastant ai termini tal-ligi nostrana, Christopher Bartolo għadu meqjus bhala ko-akkuzat ta' Jonathan Roger Portelli u għalhekk dan ix-xhud huwa f'dan l-istadju prekluz mill-ligi milli jixhed fil-proceduri kontra l-akkuzat Jonathan Roger Portelli;

Illi jingħad hawnhekk illi l-proceduri kontra Christopher Bartolo għadhom ma ntemmewx mhux minhabba li l-esponent kaxkar saqajh, naqas jew ghaliex fadallu jagħmel xi haga. Fil-fatt fil-proceduri 'Ir-Repubblika ta' Malta kontra Christopher Bartolo (Ammissjoni Numru 8/2014) diga nghatat sentenza mill-Qorti Kriminali fis-27 ta' April 2017 (kopja annessa u mmarkata bhala Dok A). Pero' din is-sentenza giet appellata minn Christopher Bartolo u l-appell, ghalkemm appuntat, jinsab pendent u għadu ma giex deciz peress illi fil-mori tal-appell giet intavolata kawza kostituzzjonali minn naħha tal-appellant Christopher Bartolo u sussegwentament giet intavolata wkoll talba ghall-interim measure sabiex twaqqaf l-appell kriminali milli jkompli jinstema sakemm jigu konkluzi l-proceduri kostituzzjonali. Din it-talba giet milqughha permezz ta' digriet mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili (Sede Kostituzzjonali) fil-15 ta' Dicembru, 2020 konfermat mill-Qorti Kostituzzjonali fil-15 ta' Gunju 2021 (kopja tad-deċizjoni mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali rigward it-talba tal-interim measure

annesssa u mmarkata bhala Dok B) u ghaldaqstant il-proceduri kriminali qeghdin jistennew l-ezitu tal-kawza kostituzzjonali qabel ma jissokktaw. L-esponent jirrileva wkoll illi apparti l-proceduri kostituzzjonali ohrajn dwar l-istess kawza kriminali, liema proceduri gew decizi definitivament permezz ta' sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali datata 5 ta' Ottubru 2018. Fid-dawl ta' dan, l-esponent jirrileva illi certament illi hu ma kellu ebda kontroll fuq meta kieni ser jigu konkluzi l-proceduri kriminali fil-konfront ta' Christopher Bartolo;

Illi l-esponenti tirrileva wkoll illi prezentament il-kawza kostituzzjonali ntavolata minn Christopher Bartolo li għadha pendent, qegħda fl-istadju ta' appell u tinsab differita għat-trattazzjoni għat-13 ta' Jannar 2022 (vide zewg verbali annessi u mmarkati bhala Dok C) għaldaqstant ma għadx fadal wisq sabiex dawn il-proceduri jkunu konkluzi u l-appell kriminali jkun jista' jitkompla;

Illi mill-atti jirrizulta illi Christopher Bartolo huwa xhud important hafna ghall-prosekuzzjoni u dan peress illi huwa jixhed dwar ammonti konsiderevoli ta' droga illi hu kien jixtri mingħand l-akkuzat Jonathan Roger Portelli u l-prosekuzzjoni ma għandha ebda xhud iehor ta' dan it-tip. Għalhekk sabiex tigi salvagwardjata r-retta amministrazzjoni tal-gustizzja, huwa krucjali ferm li Christopher Bartolo jkun f'pozizzjoni li jixhed;

Illi inoltre l-esponeti tissottometti li huwa l-Avukat Generali nnifisha li għandha d-diskrezzjoni dwar kif għandha tigi mmexxija l-prosekuzzjoni u dwar liema xhieda jigu prodotti f'liema sekwenza. Huwa ta' importanza vitali li l-Avukat Generali ma tigix imqieghda f'pozizzjoni fejn ikollha tirrinunzja għal dan ix-xhud daqstant krucjali;

Illi l-esponenti mhux qegħda tghid dan b'mod frivolu jew biex ittawwal iz-zmien inutilment, izda b'responsabbilta' kbira ghall-ahjar interess tal-gustizzja u sabiex jigi accertat li fil-fatt issir din il-gustizzja.

Illi l-esponenti tagħmel referenza għad-digriet datat 4 ta' Frar, 2004 innumerat 4/2004 fl-ismijiet *Ir-Repubblika ta' Malta vs Brian Vella* per Imħallef Joseph Galea Debono. F'dan id-digriet il-Qorti Kriminali ordnat li l-guri ta' Brian Vella jigi xolt u dan minhabba l-fatt illi x-xhud Dominic Bonnici li kien akkuzat bl-istess reati bħall-akkuzat, kien ghadu m'ghaddiex proceduri, u għalhekk ma kienx xhud ammissibbli, kontra jew favur l-akkuzat ai termini tal-Kodici Kriminali: "persuna li tkun akkuzata kemm bhala kompli kif ukoll bhala ko-awtur, sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittivament deciz u li dan il-principju japplika sia jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor b'mod li jkun hemm ko-akkuzati fil-veru sens tal-kelma, u sia jekk tkun akkuzat fil-proceduri separati";

Illi fl-ahħarnett l-esponenti tagħmel referenza wkoll għad-digriet ta' din l-Onorabbli Qorti kif preseduta tat-13 ta' Settembru 2021 fl-ismijiet *Ir-Repubblika ta' Malta vs Tony Curni*, fejn il-Qorti kienet ddecidiet rikors simili għar-rikors odjern. F'dak il-kaz ghalkemm il-Qorti cahdet it-talba, il-Qorti kienet tagħha ir-ragunijiet ghaliex kienet qed tichad u x'messu għamel l-Avukat Generali biex jevita s-sitwazzjoni illi sab ruhu fiha. Fil-kaz odjern ma hemm xejn li seta' jsir minn naħha tal-Avukat Generali sabiex jevita s-sitwazzjoni illi jinsab fiha;

Illi ghalkemm qabel ma jigi appuntat il-guri l-Avukat Generali qegħda tagħmel din it-talba;

GHALDAQSTANT u in vista tas-suespost, l-esponent umilment jitlob li l-guri fl-ismijiet premessi jigi sospiz u jintbagħat sine die u dan sakemm jintemmu l-proceduri kontra Christopher Bartolo sabiex l-istess xhud Christopher Bartolo jkun f'pozizzjoni li jixhed f'dawn il-proceduri fl-ismijiet premessi.'

Rat il-verbal tagħha data il-11 ta' Jannar, 2022 fejn il-Qorti akkordat terminu sat-8 ta' Frar, 2022 sabiex l-akkuzat iwiegeb għar-rikors tal-Avukat Generali datat 1-4 ta' Jannar, 2022.

Semghet it-trattazzjonijiet tal-partijiet nhar it-8 ta' Frar, 2022 fejn brevement l-Avukat Generali baqghet isostni dak diga ritenut fir-rikors tagħha u enfasizzat illi jekk din il-Qorti ma kienitx sejra tilqa' ir-rikors tagħha, l-Avukat Genetrali ser tkun sprovvista mix-xhud principali tagħha. L-akkuzat oppona għat-talba ta' din tal-ahhar u cioe' li l-guri jigi sospiz u jintbghat sine die. Hu enfasizza illi l-procedura mhux qegħda hemm biss sabiex takkomoda l-Avukat Generali, ghax fil-proceduri penali hemm zewg partijiet, kemm l-Avukat Generali, kif ukoll l-akkuzat. Sostna illi l-process ilu pendent i-ghal seba' snin u erba' xhur.

L-akkuzat tenna illi din il-kwistjoni ilha tqum u anke quddiem il-Qorti Istruttorja permezz tar-rinviji interminabbli u l-frazi sabiex jixhed ix-xhud Bartolo 'fl-istadju opportun'. Hu enfasizza illi l-istadju opportun ma jiddecidiehx l-Avukat Generali. Sahansitra, hu ccita fol. 230 fejn qal illi l-Qorti ssolecitat l-Avukat Generali biex jiehu pozizzjoni fl-2016 f'dan ir-rigward. Minkejja dan fir-rinviju ta' wara, l-Avukat Generali kien rega bagħat rinviju identiku. Fl-2017 il-Qorti Istruttorja espremiet il-preokkupazzjoni u gibdet l-attenzjoni lil Avukat Generali sabiex proceduri ta' droga jitmexxew fi zmien ragjonevoli, minkejja dan kollu hu sostna illi l-Avukat Generali snin wara għadu jitlob sabiex dan il-guri ma jsirx. F' Settembru 2018 il-kumpilazzjoni giet mitmuma għax giet pprezentata att t'akkuza.

L-akkuzat għamel referenza għal kawzi fl-ismijiet Angelo Zahra vs Avukat Generali u Francis Portelli et vs Avukat Generali fejn quddiem il-Qorti Kostituzzjonali bdew jinnutaw ir-rinviji kollha 'tisma fi stadju opportun' u d-deċiżjonijiet kienu li l-Avukat Generali ma jistax jagħmel hekk u ornat li dan jiegħaf u l-kaz jghaddi għal provi difiza. Tenna li ko-akkuzat jibqa' ko-akkuzat u għalhekk tapplika r-regola li ma jistgħux jixħdu fil-konfront ta' xulxin u mkien fil-kodici ma jindika li kawza trid tieqaf sakemm ilesti ko-akkuzat iehor.

L-akkuzat enfasizza li l-gustizzja għandha ssir ma kulhadd mhux mal-Avukat Generali biss. Sostna illi l-Att t'Akkuza harget u għalhekk għandha ssir gustizzja wkoll mal-akkuzat li hu ntitolat li jkollu smiegh xieraq fi zmien ragjonevoli.

Fit-trattazzjoni tieghu l-avukat difensur ikkonkluda billi qal li mhux qed jghid li dan dewmien hu tort tal-Avukat Generali, izda anqas ma kien tort tal-akkuzat.

Ikkunsidrat,

Din il-Qorti wara li evalwat l-atti ta' dawn il-proceduri u semghet il-partijiet jitrattaw jirrizulta illi Christopher Bartolo huwa ko-akkuzat tal-akkuzat odjern u li kontrih jinsabu għaddejjin proceduri separati. Illi kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Omisses, Anthony Galea**:¹

“Id-difiza tal-imputat sostniet li l-istqarrija tal-ko-imputat ma’ hiex ammissibbli bħala prova f’din il-kawża. L-artikolu 658 huwa pjuttost ċar fir-regoli li jistabbilixxi dwar meta u fejn stqarrija ta’ ko-akkużat hija ammissibbli bħala prova favur jew kontra ko-akkużat ieħor, u f’liema kontest ko-akkużat jista’ jixhed fil-konfront ta’ ko-akkużat ieħor.

Dak enunċċiat fl-Artikolu 636(a) u (b) tal-Kodiċi Kriminali, u anke minn ġurisprudenza tal-Qrati tagħna juru fejn ix-xhieda tal-ko-akkużat ma tikkostitwixxi ebda prova, la kontra u lanqas favur l-akkużat jew l-akkużati l-oħra, u b'hekk mhux ammissibbli bħala tali.

Din ir-regola hija desunta a contrario sensu minn dak li jipprovi l-paragrafu (b) tal-artikolu 636, fis-sens li l-ko-akkużat isir xhud kompetenti fir-rigward ta’ ko-akkużat, biss

¹ Decided by the Court of Magistrates as a Court of Criminal Judicature on the 25th March 2019.

wara illi l-każ fil-konfront tiegħu ikun ġie definittavament deciż. (enfasi ta' din il-Qorti)

Fil-kaz odjern, il-kaz kontra l-ko-akkuzat Gilbert Galea għadhu mhux deciz. Id-difiza ssostni li hawn tapplika r-regola indikata, u b'hekk dak kollu li qal il-ko-imputat mhux ammissibbi fil-konfront ta' xulxin.

Il-Qrati tagħna kellhom l-opportunità li jippronunzjaw ruħħom fuq dan il-principju f'diversi kažijiet fosthom Sua Maesta r-Re vs Carmeo Cutajar ed altri, Qorti Kriminali 18 ta' Jannar, 1927; Il-Pulizija vs Toni Pisani Appell Kriminali 11 ta' Novembru, 1944; Il-Maesta tiegħu r-Re vs Karmenu Vella, Qorti Kriminali 3 ta' Dicembru, 1947; The Police vs Alfred W. Luck et, Appell Kriminali 25 ta' April, 1949; Ir-Repubblika ta' Malta vs Faustino Barbara, Appell Kriminali 19 ta' Jannar, 1996; Il-Pulizija vs Nasher Eshtewi Be Hag et, Appell Kriminali 2 ta' Frar, 1996; Il-Pulizija vs Carmelo Camilleri u Theresa Agius, Appell Kriminali 11 ta' Lulju, 1997, u r-Repubblika ta' malta vs Domenic Zammit et Appell Kriminali 31 ta' Lulju, 1998, Ir-Repubblika ta' Malta vs Ian Farrugia, Qorti Kriminali Digriet Datat 22 ta' Dicembru, 1998.

Din ir-regola giet interpretata u estiza mill-gurisprudenza biex anki tkopri kazijiet fejn persuni li jkunu akkuzati bl-istess reat imma fi procedure separati ma jkunux meqjusa bhala xhieda kompetenti u producibbli kontro ko-akkuzati jew ko-imputati oħrajn, hlief meta lprocess tax-xhud ikun gie deciz definittivament.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet "Il-Pulizija vs Omissis u Saada Sammut" spjegat li:

“Hekk di fatti kien gie ritenut mill-Qorti Kriminali b’Digriet tat-22 ta’ Dicembru, 1998 fil-kawza “Ir-Repubblika ta’ Malta vs. Ian Farrugia”. Dik il-Qorti, fdak id-Digriet, wara li ghamlet riferenza ghall-gurisprudenza hemm citata, rriteniet li persuna li tkun akkuzata, kemm bhala komplici kif ukoll bhala ko-awtur, bl-istess reat migjub kontra dak l-akkuzat l-iehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra dak l-akkuzat l-iehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittivament deciz u li dan il-principju japplika sija jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor - b’ mod li jkun hemm “ko-akkuzati” fil-veru sens tal-kelma - u sija jekk tkun akkuzata fi proceduri separati. Il-bazi ta’ dan il-principju hu l-argument “a contrario sensu” li jitnissel mill-paragrafu (b) tal-Artikolu 636 tal-Kodici Kriminali. Konsegwentement dik il-Qorti kienet iddecidiet li dak ix-xhud li kien akkuzat bhala ko-awtur bl-istess reat li bih l-akkuzat kien jinsab akkuzat, ma hux kompetenti li jixhed, qabel ma l-kaz tieghu jghaddi in gudikat. (Ara ukoll fl-istess sens Digriet tal-Qorti Kriminali fil-kawza “Ir-Repubblika ta’ Malta vs. Brian Vella” [4.2.2004] u oħrajn.) L-unika eccezzjoni għal dir-regola hi proprju dik kontenuta fl-art. 636 (b) li tirrendi tali xhud kompetenti biex jixhed ghalkemm ikun imputat tal-istess reat li fuqu tkun mehtiega x-xhieda tieghu, meta l-Gvern ikun weghdu jew tah l-impunita’ sabiex hekk ikun jista’ jixhed.”

Il-Qorti tagħmel referenza ukoll għad-digriet imsemmi fid-deċizjoni appena kwotata liema digriet ingħata fit-22 ta’ Dicembru 1998 fil-kawza “Ir-Repubblika ta’ Malta vs. Ian Farrugia”, fejn il-Qorti Kriminali qalet hekk:

“Il-gurisprudenza hi cara fuq dan il-punt: persuna li tkun akkuzata, kemm bhala komplici kif ukoll bhala ko-awtur, bl-istess reat migjub kontra akkuzat iehor ma tistax tingieb bhala

xhud favur jew kontra dak l-akkuat l-iehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittament deciz. Dan il-principju japplika sia jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor - b'mod li jkun hemm "ko-akkuzati" filveru sens tal-kelma - u sia jekk tkun akkuzata fi proceduri separat."

Għaldaqstant, huwa zgur illi x-xhud Christopher Bartolo ma jistax jixhed fil-konfront tal-akkuzat f'dan l-istadju tal-proceduri. L-akkuzat, permezz tal-Avukat tieghu, għamel referenza ghall-Artikolu 439 ta' Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta u sostna illi l-Avukat Generali m' għandux il-fakulta' li jiddeciedi li għandha titlesta kawza ta' xi akkuzat partikolari u mhux tal-ko-akkuzat tieghu. Din il-Qorti hawn hekk tagħmel referenza għal dan l-Artikolu li jghid hekk:

'439. Il-kawżi jinstemgħu kull waħda meta jmissha, skont id-data li fiha jiġi ippreżentati l-atti tal-akkuża:

Iżda l-qorti tista', meta tara li hemm raġuni tajba għal dan, tħalli għal darb'oħra, s-smiġħ tal-kawża li lilha jkun imiss, u tgħaddi għas-smiġħ ta' kawża oħra.'

Punt iehor imqajjem mill-akkuzat huwa illi dawn il-proceduri ilhom għaddejjin għal iktar minn seba' snin u li kien hemm anke rinviji repetitivi sabiex Bartolo jixhed fl-istadju opportun. Hawnhekk il-Qorti sejra tagħmel referenza għad-digriet tagħha datat it-13 ta' Settembru, 2021 fl-ismijiet **ir-Repubblika ta' Malta vs Tony Curmi** fejn qalet is-segwenti:

'li hafna drabi id-dewmien tal-kawza quddiem l-ewwel Qorti vesitita bhala Qorti fil-kompetenza Istruttorja tiddependi fil-maggor parti mill-ufficċju tal-Avukat Generali li jezamina l-atti u jibghat ir-rinviji

appositi. Pero' diversi drabi din il-Qorti tara li jkun hemm rikjestha għall-istess xhieda ripetutament u dan ghaliex il-prosekuzzjoni ma tkunx harket tali xhieda u dan kollu qed iwassal għal dewmien ezagerat. Wasal iz-zmien li r-rinviji ikun iktar specifici u diretti lejn provi li huma importanti fl-andament tal-process u dawk il-provi li m'ghandhomx daqstant import fuq l-ezitu tal-gudizzju għandhom jithallew għall-ahhar.'

Għalkemm jidher illi fil-kaz odjern kien hemm rinviji repetitivi, fl-2018 inharget l-Att t'Akkusa kontra l-akkuzat. Id-dewmien prezenti għalda qstant ma jappartjenix lill-Avukat Generali u dan stante li Bartolo jidher li kien ntavola appell u xi kawzi kostituzzjonali li għadhom pendenti. Il-guri tal-akkuzat għadu mhux appuntat u l-Avukat Generali hasseb li għandu jintavola dan ir-rikors. Għal kuntrajtu ta' kif gara fil-kaz tar-Repubblika ta' Malta vs Tony Curmi sucitat, fejn rikors simili sar lejliet ic-celebrazzjoni tal-guri, din id-darba l-Avukat Generali ha l-inizjattiva ferm qabel bit-tama li l-guri tal-akkuzat jigi pospost sakemm ikun jista' jixhed Bartolo.

L-akkuzat jenfasizza illi l-gustizzja m'għandiex issir mal-Avukat Generali biss, izda mieghu wkoll u li hu, wara iktar minn seba' snin intitolat għal smiegh xieraq. Sahansitra l-Avukat difensur għamel anke referenza għal kawzi kostituzzjonali fejn gie deciz illi l-Avukat Generali ma jistax joqghod ikaxkar saqajh u joqghod jagħmel ir-rinviji biex xhud jinstema 'fi stadju opportun'. Madankollu ikkonkluda illi mhux qiegħed jghid illi l-pozizzjoni li jinsabu l-partijiet fiha llum hija tort tal-Avukat Generali izda anqas m'hi tal-akkuzat. Din il-Qorti ma taqbilx u thoss illi mhux gustifikat illi akkuzat jibqa' mdendel għal snin qabel tingħata sentenza fil-konfront tieghu. Madankollu, din il-Qorti zgħid mhux il-forum adegħwat sabiex jigi deciz jekk kienx hemm xi leżjoni tad-dritt tal-akkuzat għal smiegh xieraq o meno. Għaldaqstant tkompli sabiex tħalli illi vertenzi ta' dan it-tip għandhom jigu mressqa quddiem il-Qrati Kostituzzjonali sabiex tiddeciedi fuqhom hi.

In vista dak kollu sicutat, din il-Qorti terga' tagħmel referenza ghall-Artikolu 439 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li jghid li meta l-Qorti '*tara li hemm raguni tajba thalli għal darb'ohra, s-smiġħ tal-kawza li lilha jkun imiss, u tghaddi għas-smiġħ ta' kawza ohra*'. Fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz, din il-Qorti tara li hemm raguni tajba sabiex thalli għal darb'ohra s-smiegh ta' din il-kawza u għalhekk qegħda tilqa' t-talba tal-Avukat Generali, tissospendi l-għalli u tibghatu Sine Die sakemm jintemmu l-proceduri kontra Christopher Bartolo sabiex l-istess xhud Christopher Bartolo jkun f'pozizzjoni li jixhed f'dawn il-proceduri.

(ft) Consuelo-Pilar Scerri Herrera

Imħallef

Vera kopja

Nadia Ciappara

Deputat Registratur